

Εξερεύνησε
τα ίχνη
του

Δαίδαλου

Το φυλλάδιο των μικρών επισκεπτών

Το φυλλάδιο αυτό ανήκει

στον _____

που επισκέφτηκε το Αρχαιολογικό Μουσείο

Ηρακλείου στις _____

μαζί με _____

Γενικός συντονισμός

Δρ Αναστασία Λαζαρίδου,
Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
Δρ Στέλλα Μανδαλάκη, Προϊσταμένη του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου

Γενική επιμέλεια, επιμέλεια εντύπου

Δρ Ανδρομάχη Κατσελάκη,
Προϊσταμένη του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας

Κείμενα, σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Κρινάνθη Δεληγιάννη,
αρχαιολόγος - μουσειολόγος του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας

Καλλιτεχνική επιμέλεια

Ειρήνη Χαραλαμπίδη,
γραφίστας του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας

Ηλεκτρονική επιμέλεια

Ειρήνη Χαραλαμπίδη,
γραφίστας του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας

Νικόλαος Κριτσωτάκης,

γραφίστας του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου

Το παρόν έντυπο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με αφορμή την περιοδική έκθεση «Δαίδαλος, στα ίχνη του μυθικού τεχνίτη» του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου (10 Μαΐου 2019 - 1 Μαρτίου 2020) και απευθύνεται κυρίως σε μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που επισκέπτονται την έκθεση είτε με τη σχολική ομάδα είτε με τις οικογένειές τους.

Τα κείμενα και ο σχεδιασμός των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στηρίχθηκαν στην επιστημονική τεκμηρίωση της έκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου.

Οι φωτογραφίες του εντύπου προέρχονται από το φωτογραφικό αρχείο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου.

ISBN 978-618-82331-3-3
978-960-386-423-3

© 2019 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Απαγορεύεται η οποιαδήποτε μερική ή ολική ανατύπωση χωρίς την άδεια του εκδότη.

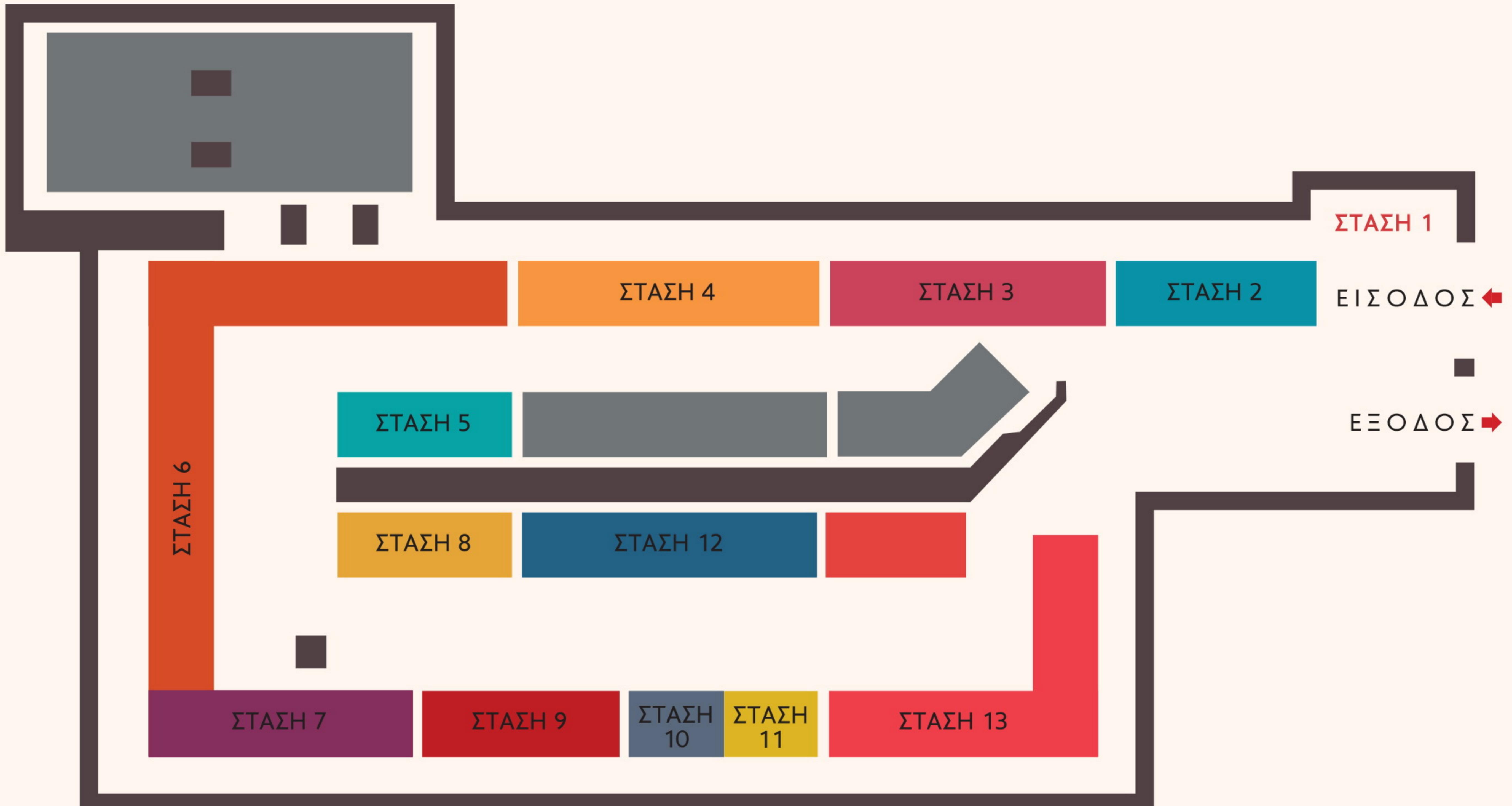
Καλώς ήρθες στην έκθεση

«Δαιδαλος: στα ίχνη του μυθικού τεχνίτη» στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Έχεις ακούσει για το μυθικό τεχνίτη Δαιδαλο; Μέσα από την περιήγησή σου στην έκθεση θα ανακαλύψεις τα σπουδαία επιτεύγματα και τις καινοτόμες τεχνολογικές εξελίξεις, που έγιναν στην Κρήτη την εποχή που ζούσαν οι Μινωίτες.

Η φιλολογική παράδοση συνδέει αυτές τις επινοήσεις με τον ευρηματικό και πρωτοπόρο τεχνίτη Δαιδαλο.

Ακολούθησε τα ίχνη του...

ΣΤΑΣΗ 1

Είσοδος στην έκθεση

Παρατήρησε το μεγάλο πόλινο πίθο από το ανάκτορο της Κνωσού. Ανάλογοι πίθοι έχουν βρεθεί και σε άλλα μινωικά ανάκτορα και

επαύλεις. Οι εντυπωσιακές διαστάσεις τους μαρτυρούν την υψηλή τεχνογνωσία που διέθεταν οι μινωίτες αγγειοπλάστες.

- Μπορείς να υπολογίσεις το ύψος του;

- Νομίζεις ότι τον χρησιμοποιούσαν για:
  - α. διακόσμηση
  - β. αποθήκευση υγρών και τροφίμων
  - γ. θρησκευτικές τελετές

ΣΤΑΣΗ 2

Δαίδαλος, ένας μυθικός πολυτεχνίτης

Ο Δαίδαλος εξορίστηκε, σύμφωνα με το μύθο, από την πατρίδα του την Αθήνα ύστερα από ένα έγκλημα που διέπραξε. Βρήκε καταφύγιο στην Κνωσό, στην αυλή του βασιλιά Μίνωα, τον οποίο υπορέτησε πιστά. Στα εργαστήρια του ανακτόρου

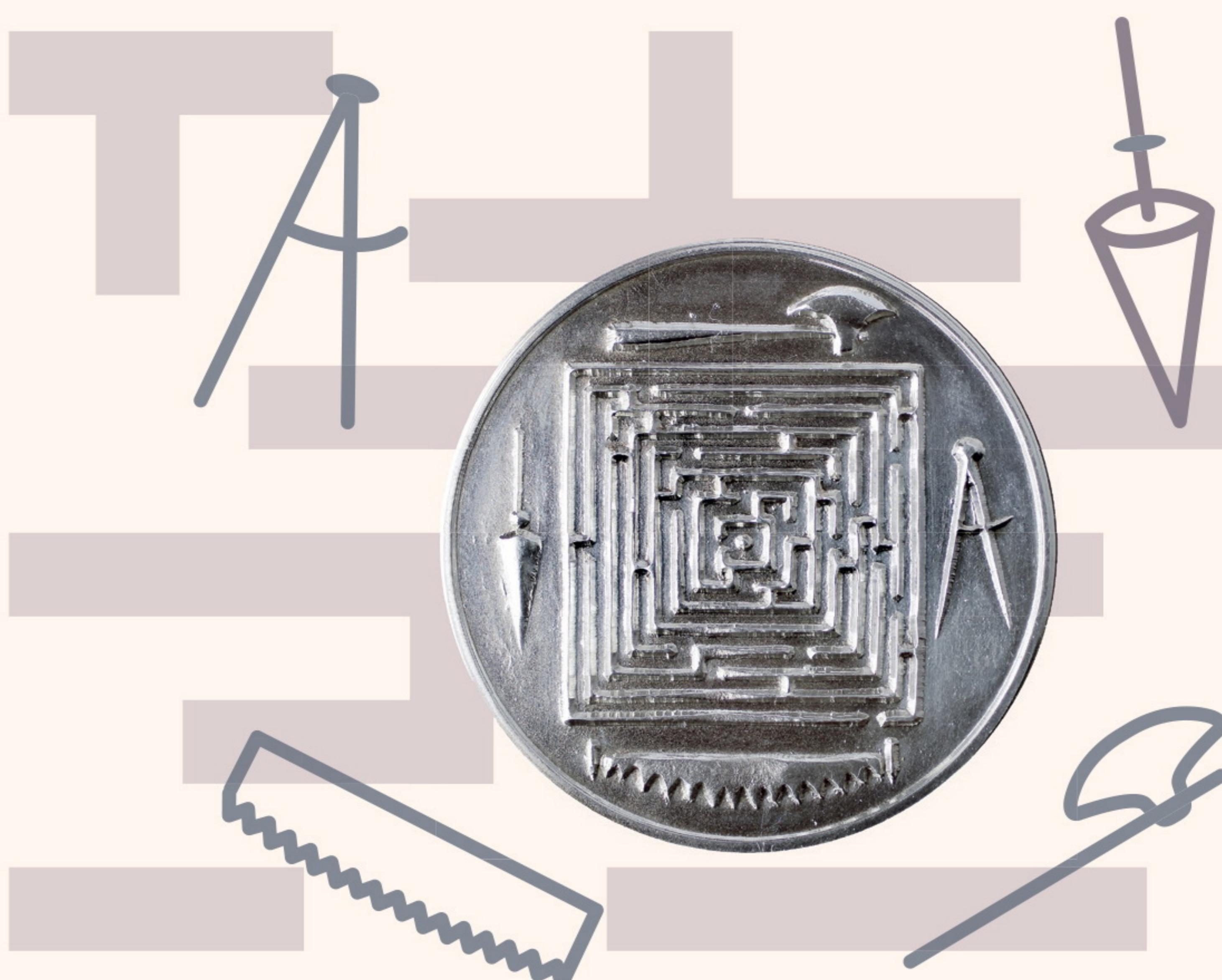
εφάρμοσε νέες τεχνικές, όπως το ιστίο στα πλοία, κατασκεύασε το λαβύρινθο, εφούρε νέα εργαλεία όπως ο διαβήτης, το πριόνι, το τρυπάνι και ο κεραμεικός τροχός, ενώ έδωσε ζωντάνια στα πρώιμα αγάλματα.

- **ΑΝΑΖΗΤΗΣΕ** • • • • • • • • • •
- στην προθήκη το μετάλλιο με αριθμό 11.
- Στη μια επιφάνειά του εικονίζεται ο Δαίδαλος και στην άλλη τα σύμβολα του μυθικού τεχνίτη.
- Παρατήρησε πώς αποδίδονται τα μαλλιά του.
- • • • • • • • • •

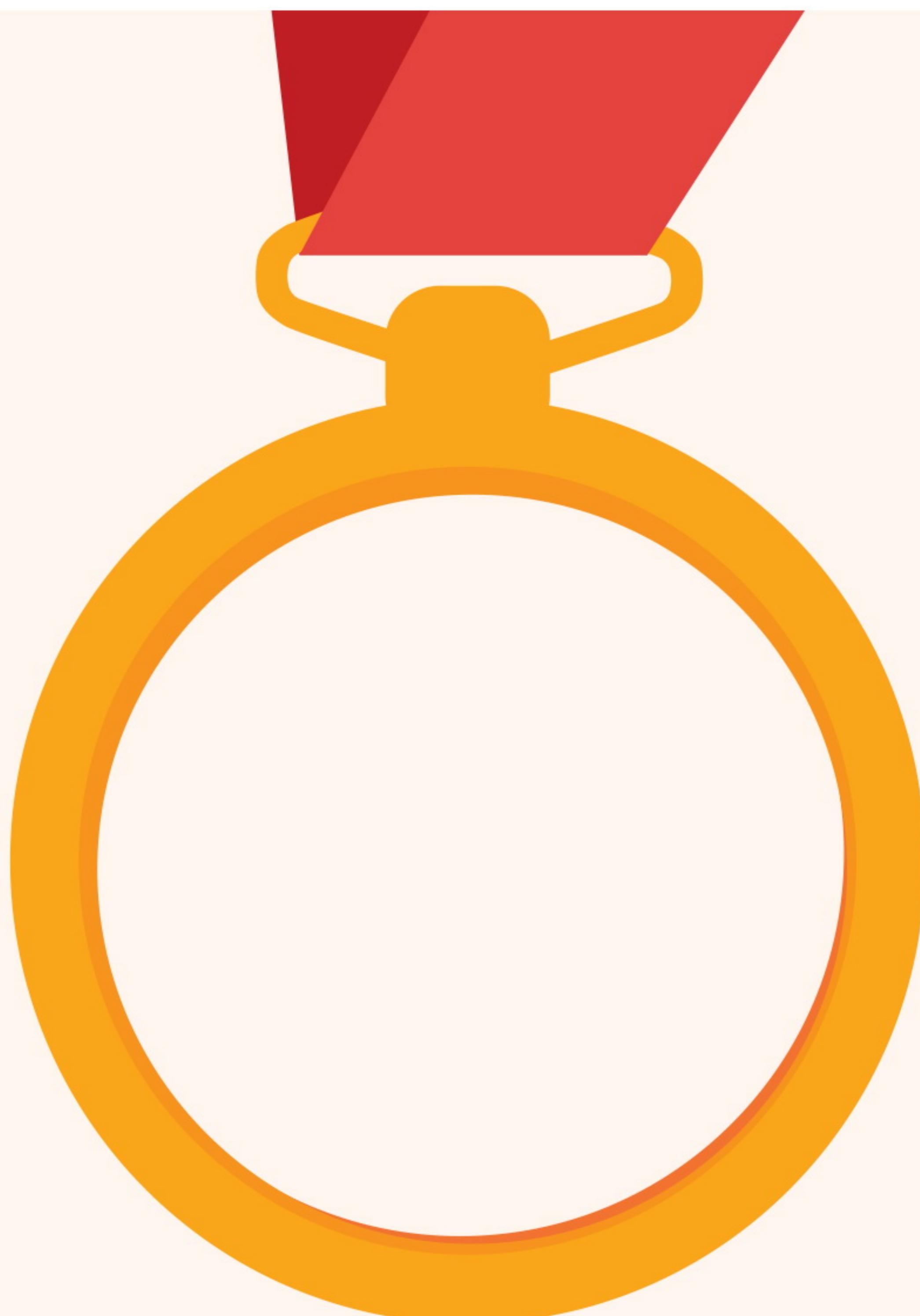
Τα σύμβολα που βλέπεις στην πίσω όψη του μετάλλιου αποτελούν επινοήσεις που αποδίδονται στο Δαίδαλο. Αναγνώρισέ τα και σημείωσέ τα.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Το ήξερες ότι...

σύμφωνα με πινακίδα της Γραμμικής γραφής Β', που έχει βρεθεί στην Κνωσό, υπήρχε μινωικό ιερό αφιερωμένο στο Δαίδαλο;

Εσύ πώς φαντάζεσαι το Δαίδαλο; Ζωγράφισέ τον μέσα στο μετάλλιο.

Εντόπισε το νόμισμα στο οποίο απεικονίζεται ο Μινώταυρος, το μυθικό πλάσμα που ζούσε στο λαβύρινθο, και είχε:

- α. σώμα αλόγου και κεφάλι ανθρώπου
- β. σώμα λιονταριού και κεφάλι γύπα
- γ. σώμα ανθρώπου και κεφάλι ταύρου

Δουλεύοντας τον κεραμεικό τροχό

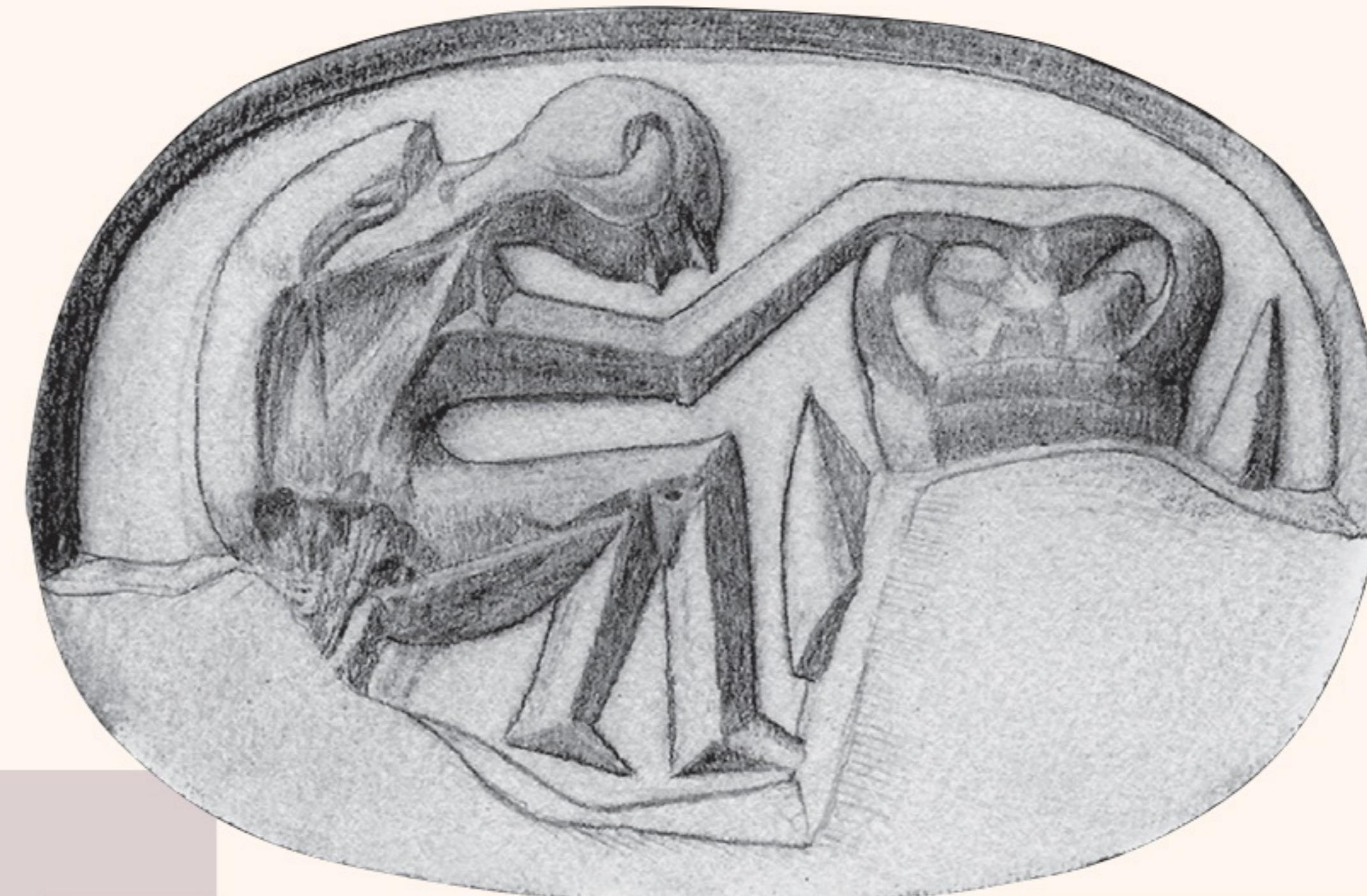
Τη μινωική εποχή τα περισσότερα σκεύη της καθημερινής ζωής και των θρησκευτικών τελετουργιών ήταν πόλινα. Η επινόηση του κεραμεικού τροχού για την κατασκευή τους ήταν ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της αρχαιότητας, καθώς μέχρι τότε τα αγγεία κατασκευάζονταν με το

χέρι. Οι μινωίτες τεχνίτες τον χρησιμοποιούσαν ήδη από το 1900 π.Χ. για να κατασκευάζουν περίτεχνα αγγεία, στα οποία έτρωγαν, έπιναν, σέρβιραν το νερό και το κρασί τους, μετέφεραν το λάδι, διακοσμούσαν τα σπίτια και τα ιερά τους.

- **ΔΕΣ** •
- στο βίντεο και σύγκρινε τις δύο διαφορετικές τεχνικές κατασκευής ενός πήλινου αγγείου, την τεχνική της κουλούρας και την τροχήλαση με την περιστροφή του κεραμεικού τροχού.
- •

- **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕ** • • • • • • • • • • • • •
- στην έκθεση την αναπαράσταση ενός κεραμεικού τροχού.
- •

- Σε τί πιστεύεις ότι βοήθησε η επινόηση του κεραμεικού τροχού;
- α. στην τελειοποίηση της κατασκευής πήλινων αγγείων
  - β. στην παραγωγή περισσότερων αγγείων
  - γ. και στα δύο

Με σμίλες, πελέκεις, πριόνια και σκεπάρνια

Από το 2500 π.Χ. περίπου και μετά τα εργαλεία των ξυλουργών, των λιθοξόων και των άλλων τεχνιτών κατασκευάζονται από μέταλλο, με αποτέλεσμα να βελτιωθεί η απόδοση αλλά και η αντοχή τους. Την περίοδο ακμής του μινωικού πολιτισμού παλαιότερα εργαλεία τελειοποιήθη-

καν και νέα κατασκευάστηκαν, τα οποία βοήθησαν τόσο στις ναυπηγικές εργασίες όσο και στην κατασκευή μεγαλόπρεπων κτηρίων. Διπλοί πέλεκεις, σκεπάρνια, σμίλες, σφυριά, πριόνια και τρυπάνια αποτελούσαν το βασικό εξοπλισμό του ξυλουργού και του λιθοξόου.

- Στην προθήκη εκτίθεται σύνολο 17 εργαλείων από την περιοχή Ροτάσι, του νομού Ηρακλείου.

1. _____ 2. _____

3

Από τί υλικό είναι κατασκευασμένα;

- ΒΡΕΣ •
  - στην έκθεση το μεγάλο πριόνι με τις δυο λαβές! Το χειρίζονται δύο άτομα για να κόβουν
μεγάλου μεγέθους οικοδομικά υλικά από πέτρα ή ξύλο.

Πώς κατασκεύαζαν τα εργαλεία

Οι διαφορετικού μεγέθους «μήτρες χύτευσης» χρησίμευαν για την κατασκευή εργαλείων, όπως οι σμίλες, οι διπλοί πέλεκεις και άλλα. Έχουν στο εσωτερικό τους το λιωμένο μέταλλο και έτσι έδιναν το σχήμα του αντικειμένου που ήθελαν να κατασκευάσουν. Όταν κρύωνε ο χαλκός αφαιρούσαν το αντικείμενο από τη μήτρα και στη συνέχεια το σφυροπλατούσαν για να το τελειοποιήσουν.

ΣΤΑΣΗ 5

Μακρινά ταξίδια με τα ιστιοφόρα πλοία

Ο Δαίδαλος ήταν σύμφωνα με την παράδοση ο εφευρέτης του ιστίου. Τις μικρές κωπήλατες λέμβους, που μέχρι τις αρχές της δεύτερης χιλιετίας π.Χ. πραγματοποιούσαν μικρά ταξίδια, αντικατέστησαν τα ιστιοφόρα πλοία, τα οποία έπλεαν πιο γρήγορα με ανοιχτά τα πανιά τους

στην ανατολική Μεσόγειο, μεταφέροντας αγάθα από τόπο σε τόπο. Με τη χρήση του ιστίου και την ανάπτυξη της ναυπηγικής τεχνολογίας από τους Μινωίτες, η Κρήτη εξελίχθηκε σε ένα από τα σημαντικότερα εμπορικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής.

- **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕ** • • • • •
- στο τραπέζι τα εργαλεία ενός
- ναυπηγού της Ύστερης Εποχής του
- Χαλκού.
- • • • •

Το ήξερες ότι...

σε πινακίδα της Γραμμικής γραφής Β' από την Κνωσό υπάρχει αναφορά σε «ναυδόμο», δηλαδή σε εξειδικευμένο καραβομαραγκό!

Η «λαβυρινθώδης» αρχιτεκτονική των μινωικών ανακτόρων

Τα ανάκτορα, το κορυφαίο δημιούργημα της μινωικής αρχιτεκτονικής, λέγεται ότι χτίστηκαν χάρη στην ευφυΐα του Δαίδαλου. Είναι μεγάλα οικοδομικά συγκροτήματα με σύνθετο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Γύρω από την ορθογώνια κεντρική αυλή οργανώνονται οι διάφοροι χώροι,

όπως τα δωμάτια, οι αποθήκες, τα αρχεία, τα βασιλικά διαμερίσματα, ακόμα και τα εργαστήρια κατασκευής ειδών πολυτελείας.

Η τοιχοποιία είναι χτισμένη από λαξευμένους λίθους, και εσωτερικά διακοσμείται από μάρμαρο, λίθινα ανάγλυφα και πολύχρωμες τοιχογραφίες.

Τί είναι το μινωικό πολύθυρο

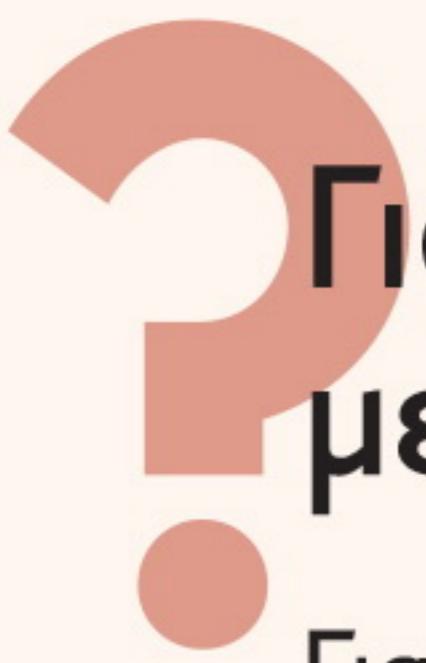
Μία συνεχόμενη σειρά ανοιγμάτων στη μία, στις δύο ή τρεις πλευρές του δωματίου με πρόσοψη σε στοά και εσωτερική αυλή ή φωταγωγό. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζε τον άπλετο φωτισμό και εξαερισμό των εσωτερικών χώρων.

❑ Περιηγήσου στην ελεύθερη αναπαράσταση πολύθυρου από την Έπαυλη της Αγίας Τριάδας. Τί πιστεύεις ότι πέτυχαν οι μινωίτες αρχιτέκτονες με την κατασκευή πολύθυρου στα κτήρια;

❑ Συχνά οι μινωίτες τεχνίτες χάραζαν σύμβολα και σημάδια στους λίθους με τους οποίους έχτιζαν τα ανάκτορα ή τις επαύλεις. Εντόπισε στην έκθεση τους λιθόπλινθους από το ανάκτορο του Γαλατά στους οποίους είναι χαραγμένα τέτοια σύμβολα.
Σημείωσε ποιά σύμβολα παρατηρείς.

1. _____
2. _____
3. _____

Γιατί το μεγάλο κλιμακοστάσιο της Κνωσού θεωρείται το μεγαλύτερο αρχιτεκτονικό επίτευγμα της μινωικής αρχιτεκτονικής?

Γιατί πρόκειται για μια τριώροφη σκάλα μνημειακών διαστάσεων, η οποία διασφάλιζε την καλή στήριξη του οικοδομήματος δημιουργώντας παράλληλα ορόφους με βεράντες που εξυπηρετούσαν την κίνηση και την ενδοεπικοινωνία στο ανάκτορο.

Το ήξερες ότι...

για την κατασκευή και τη στήριξη του μεγάλου κλιμακοστασίου του ανακτόρου απαιτήθηκε η ειδική διαμόρφωση της ανατολικής πλευράς του λόφου της Κνωσού!

Παρατήρησε την υποθετική αναπαράσταση του μεγάλου κλιμακοστασίου της Κνωσού. Το κλιμακοστάσιο κατά τη διάρκεια λατρευτικών τελετών οδηγούσε από την κεντρική αυλή του ανακτόρου:

- στις αποθήκες
- στα βασιλικά διαμερίσματα
- σε κάποια άλλη αυλή

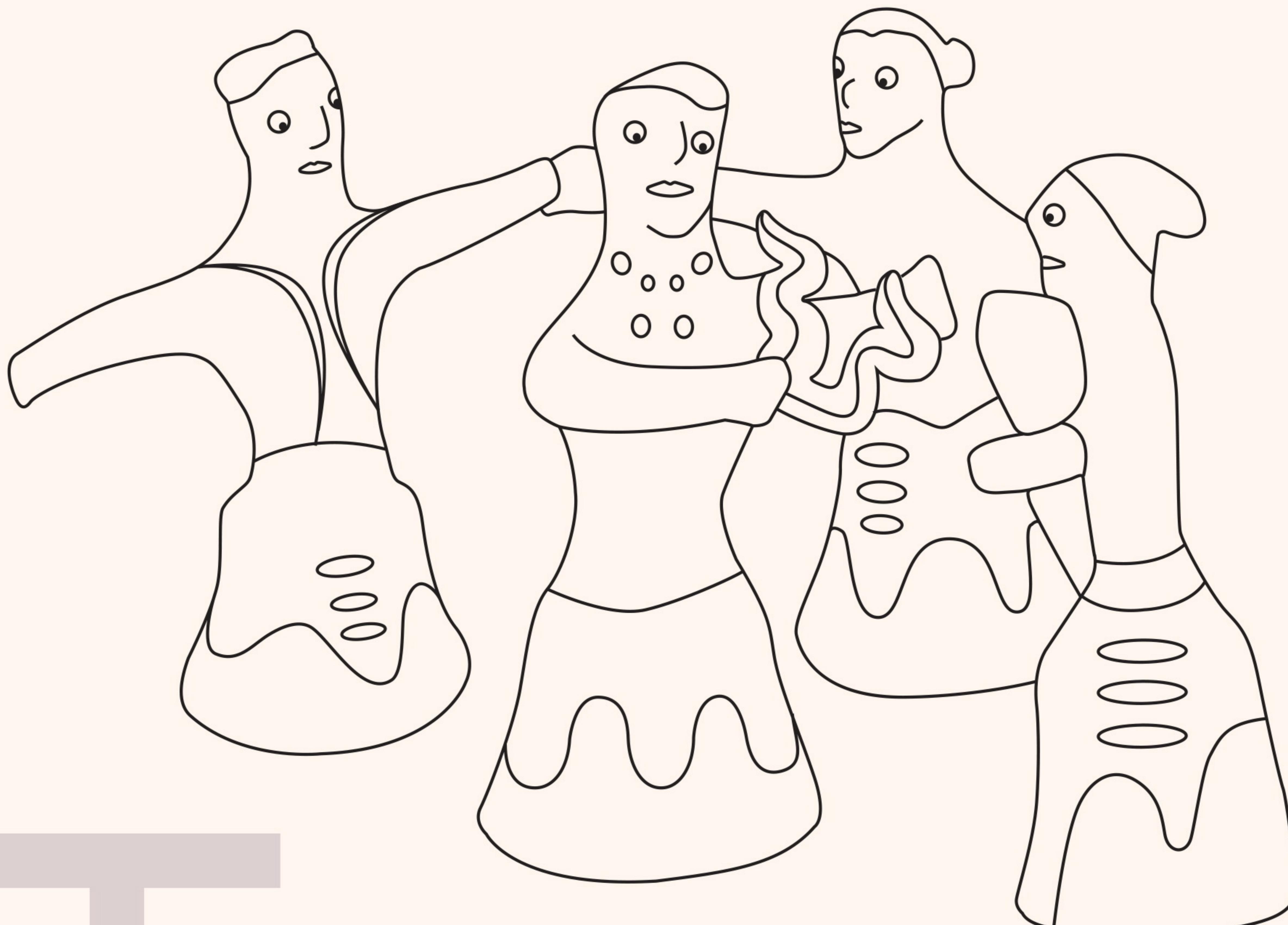
Το χοροστάσι, ένας χώρος θεαμάτων

Το χοροστάσι ήταν ένας κυκλικός χώρος του ανακτόρου, στον οποίον πραγματοποιούνταν θρησκευτικά και χορευτικά δρώμενα. Σύμφωνα με τον Όμηρο ο Δαίδαλος είχε κατασκευά-

σει το χοροστάσι του ανακτόρου της Κνωσού. Ας φανταστούμε την Αριάδνη, την κόρη του βασιλιά Μίνωα, να χορεύει εκεί με τις φίλες της στις μεγάλες γιορτές του χρόνου...

Στα πήλινα ειδώλια από το μινωικό οικισμό του Παλαικάστρου παριστάνονται τρεις γυναικείες μορφές να χορεύουν και μία στο κέντρο να παίζει μουσικό όργανο. Χρωμάτισέ τες με τα δικά σου χρώματα!

Ο λαβύρινθος, ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα μοτίβα

Ο λαβύρινθος αποτελεί, σύμφωνα με το μύθο, την πιο γνωστή κατασκευή του Δαίδαλου. Οι εικονογραφικό μοτίβο ήταν γνωστό στους καλλιτέχνες πολύ πριν τη γέννηση του μύθου, ενώ το συναντάμε πολύ συχνά μέχρι και σήμερα. Ο πολύπλοκος αρχιτεκτονικός

σχεδιασμός του ανακτόρου της Κνωσού με τους πολλούς εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους και τις εναλλαγές της σκιάς και του φωτός μας εμπνέει για να φανταστούμε το λαβύρινθο στον οποίον ο Μίνωας έκρυψε το Μινώταυρο.

- ❑ Ποιός μυθικός ήρωας σκότωσε το Μινώταυρο και με ποιόν τρόπο κατάφερε να βγει από το λαβύρινθο;

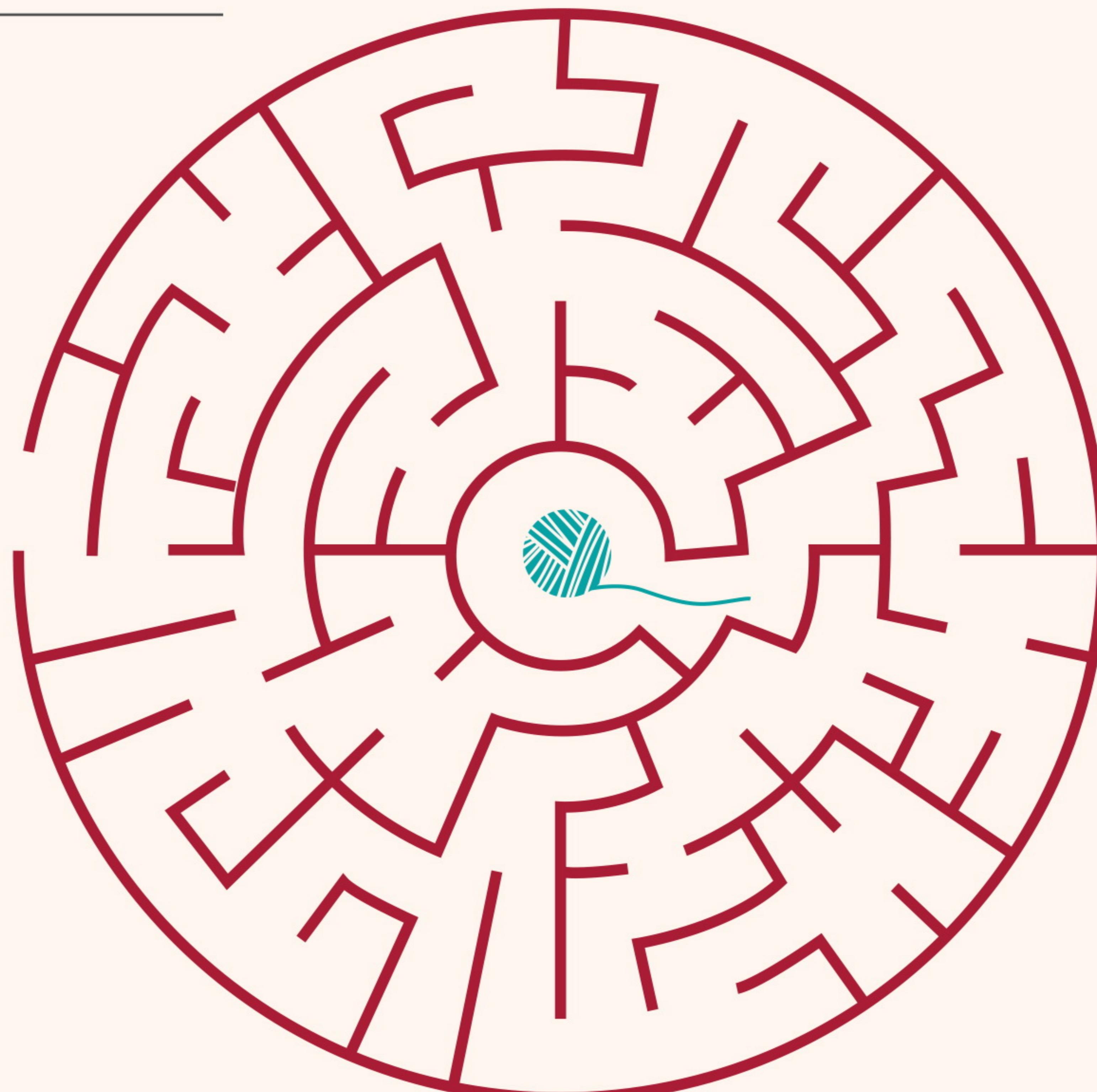

- ❑ Βρες και σημείωσε την έξοδο του λαβυρίνθου.

Μεταμορφώνοντας την πέτρα σε αγγείο

Τα λίθινα μινωικά αγγεία χαρακτηρίζονται από υψηλή τεχνογνωσία. Οι μινωίτες τεχνίτες οφείλουν τις καθιερωμένες τεχνικές στις επαφές της Κρήτης με τους λαούς της ανατολικής Μεσογείου, επινοούν ώστοσο νέα σχήματα και

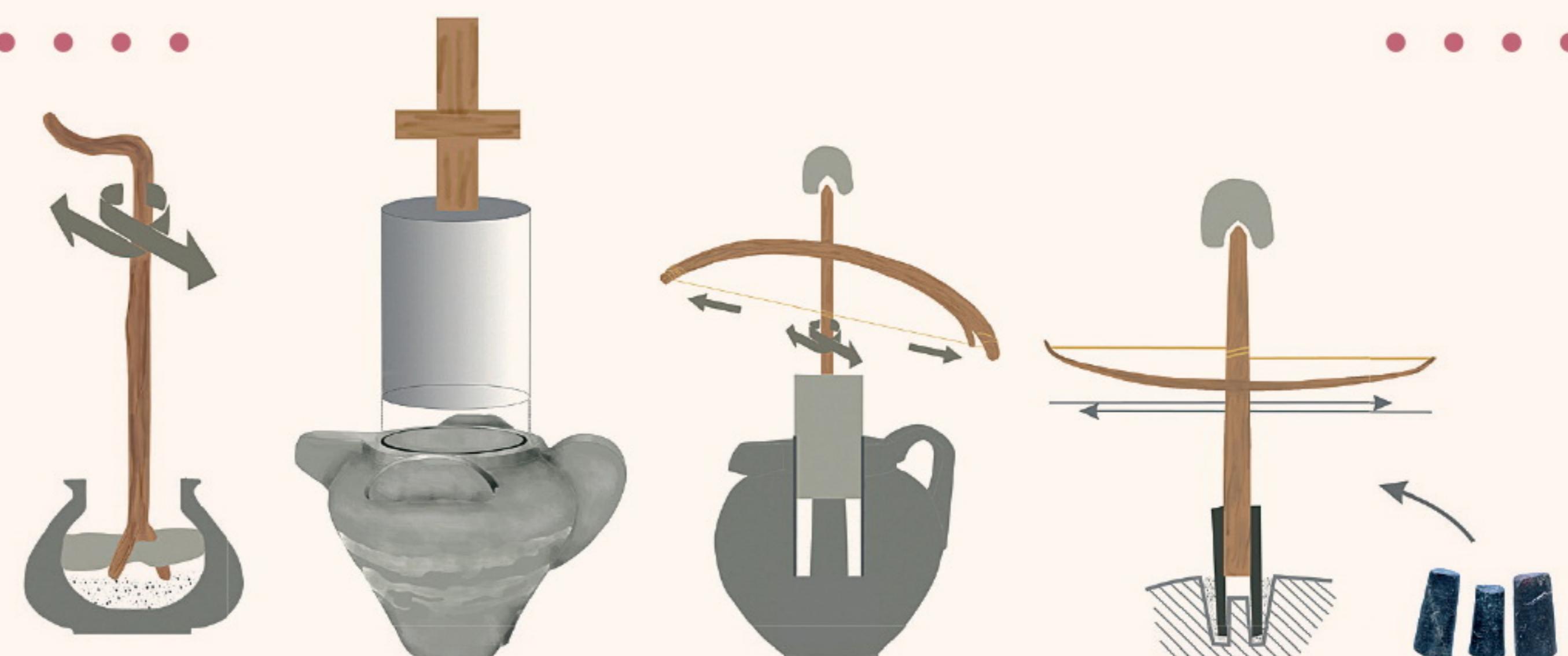
νέες μεθόδους διάνοιξης ενός αγγείου. Για να μεταμορφώσει ο λιθοξόος το πέτρωμα σε σκεύος χρησιμοποιεί τρυπανία με ξύλινη συμπαγή κεφαλή, τοξωτά και κοίλα, που συνδυάζονται με το νερό, την άμμο και τη σμύριδα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕ

- στην πινακίδα τους διάφορους τύπους τρυπανιού καθώς και πώς τα χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή των λίθινων αγγείων.

 Με τη βοήθεια της πινακίδας και των αντικειμένων της προθήκης βάλε στη σωστή σειρά τα στάδια κατασκευής ενός λίθινου αγγείου.

1. απορρίμματα - πυρήνες από τη διάνοιξη
  2. τελικό προϊόν - αγγείο
  3. πρώτη ύλη
  4. διαβρωτικά υλικά (σμύριδα, χαλαζιακή άμμος)
- _____ , _____ , _____ , _____

- ### ΒΡΕΣ
- στην προθήκη το εικονιζόμενο κύπελλο.
  - Παρατήρησε στο εσωτερικό του τα ίχνη του τρυπανιού.

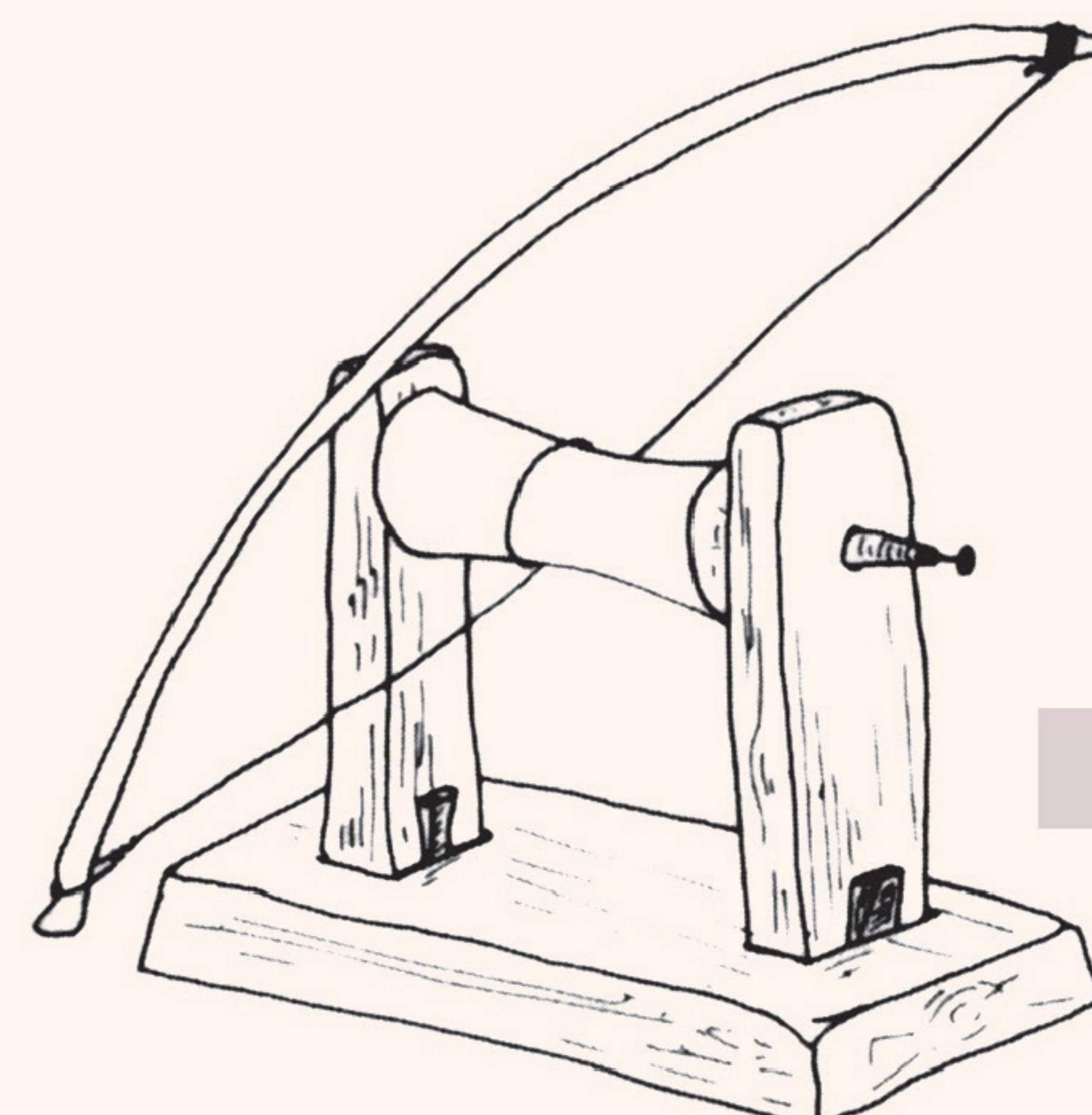
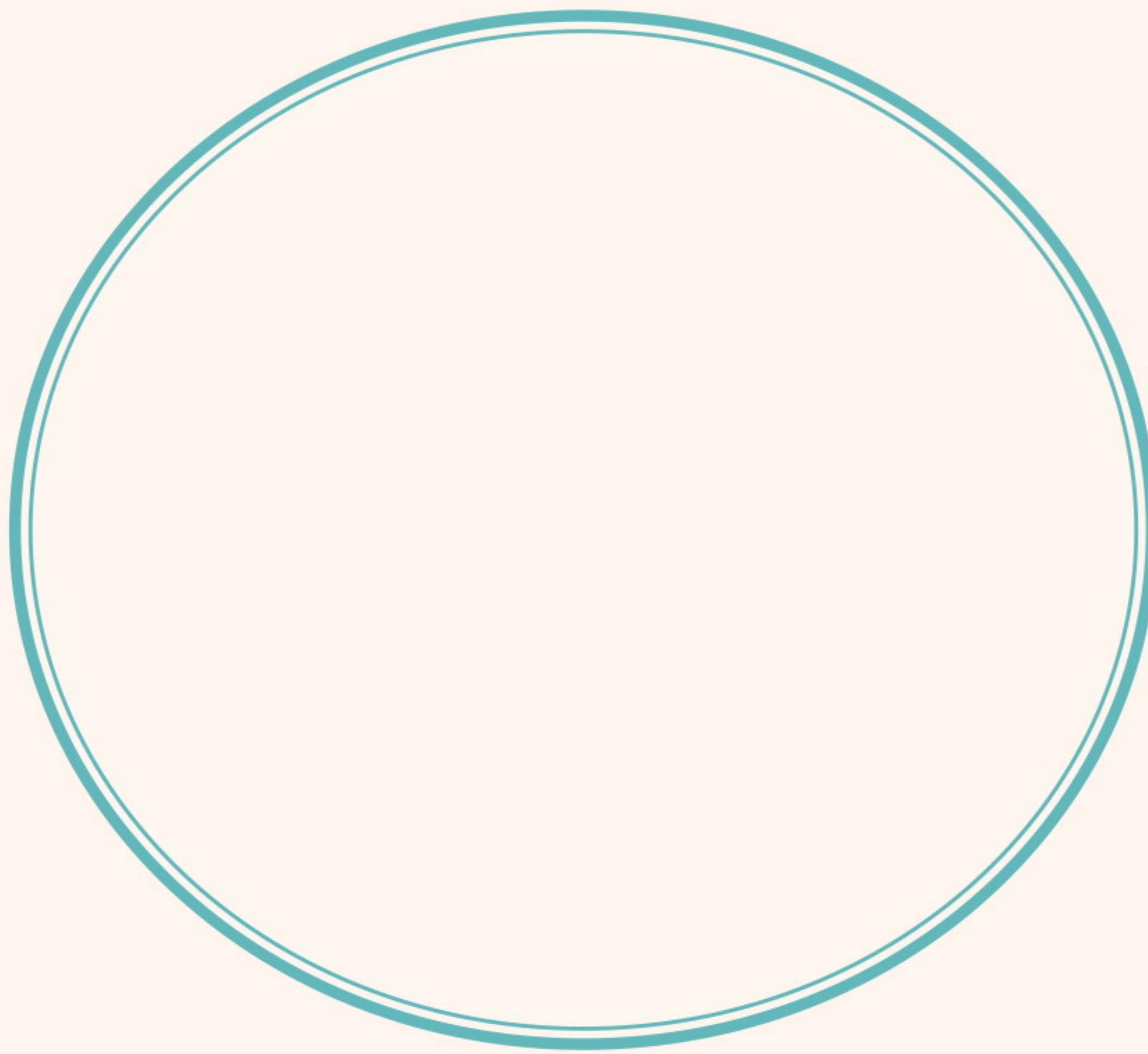
Σύμβολα και παραστάσεις χαραγμένες σε μικρούς λίθους

Οι μινωικές σφραγίδες χαρακτηρίζονται ως έργα μικροτεχνίας, δηλαδή αντικείμενα μικρής κλίμακας. Κατασκευάζονταν από εξειδικευμένους τεχνίτες, οι οποίοι σε ημιπολύτιμους κυρίως λίθους χάραζαν φυτικά μοτίβα, ζώα, ανθρώπινες ή φανταστικές

μορφές και θρησκευτικά σύμβολα. Η χρήση του οριζόντιου τρυπανιού από τα τέλη του 18ου αιώνα π.Χ. διευκόλυνε πολύ την κατεργασία των σκληρών ημιπολύτιμων λίθων και συνέβαλε στην τελειοποίηση της τέχνης της σφραγιδογλυφίας.

- ❑ Παρατήρησε τα διακοσμητικά θέματα των σφραγίδων και ζωγράφισε τη δική σου σφραγίδα.

Οι περίτεχνες όψεις του χρυσού

Τα χρυσά κοσμήματα των Μινωιτών χαρακτηρίζονται από τις ιδιαίτερες τεχνικές κατασκευής τους αλλά και την ομορφιά τους. Αν και δεν υπήρχαν κοιτάσματα χρυσού στην Κρήτη, τον προμηθεύονταν μέσω των εμπορικών συναλλαγών τους από τις γειτονικές χώρες. Εκεί παράλληλα

έρχονταν σε επαφή με τους ομότεχνούς τους μαθαίνοντας από αυτούς νέες τεχνικές. Η σφυρολάτηση, η συστροφή, η χρυσοκοκίδωση, η συρματερή, το πλέξιμο αλυσίδας και η χύτευση σε μήτρα είναι οι πιο χαρακτηριστικές τεχνικές κατασκευής των κοσμημάτων.

- ☒ Εντόπισε στην προθήκη το εικονιζόμενο ξίφος και σημείωσε τα τρία υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του.

1. _____
2. _____
3. _____

Το ήξερες ότι...

ακόμα και τότε κατασκευάζονταν τα λεγόμενα “faux bijoux”, δηλαδή κοσμήματα που από μέσα ήταν χάλκινα και από έξω είχαν χρυσή επένδυση!

Το ανθρώπινο σώμα σε μικρές διαστάσεις

Τα πολυάριθμα ειδώλια που προέρχονται από μινωικούς οικισμούς και ιερά φανερώνουν την προσπάθεια των τεχνιτών της Εποχής του Χαλκού να αποδώσουν την ανθρώπινη μορφή σε μικρή κλίμακα. Τα μικρά ειδώλια συχνά αντιγράφουν έργα μεγαλύτερου μεγέθους (ξόανα), τα οποία

επειδή ήταν κατασκευασμένα κυρίως από φθαρτά υλικά, όπως το ξύλο, δεν διασώθηκαν. Επιμέρους τμήματά τους, πήλινα πόδια και λίθινες κόμες, τα οποία διατηρήθηκαν, μαρτυρούν την προηγμένη ικανότητα των Μινωιτών στην απόδοση του ανθρώπινου σώματος σε μεγάλη κλίμακα.

Το ήξερες ότι...

για την κατασκευή των ανθρωπόμορφων ειδωλίων και αγαλμάτων οι τεχνίτες χρησιμοποιούσαν διάφορα υλικά όπως πέτρα, πηλό, ελεφαντοστό και χαλκό για να συνθέσουν το σώμα, το κεφάλι και τα μαλλιά, τα οποία συναρμολογούσαν με τη χρήση κόλλας!

- **ΔΕΣ** • • • • • • • • • • • • • • •
- στην έκθεση πώς φαντάστηκαν οι
- αρχαιολόγοι ένα λατρευτικό ξόανο.
- • • • • • • • • • • • •

- **ΒΡΕΣ** • • • • • • • • •
- στην προθήκη τη λίθινη κόμη με την
- τυποποιημένη και χαρακτηριστική
- κόμμωση.
- • • • •

Αγάλματα με εμπνευστή το Δαίδαλο

Σύμφωνα με το μύθο ο Δαίδαλος ήταν ο πρώτος που κατασκεύασε περίτεχνα αγάλματα, ήταν δηλαδή ο πρώτος επώνυμος τεχνίτης. Για το λόγο αυτό οι ερευνητές χρησιμοποιούν τον όρο «δαιδαλικά» για τα

γλυπτά του 7ου αιώνα π.Χ. Στην Κρήτη έχουν βρεθεί τα παλαιότερα λίθινα αγάλματα αυτής της τεχνοτροπίας, η οποία διαδόθηκε και σε άλλες μεγάλες πόλεις, όπως στην Αθήνα, στη Θήβα και αλλού.

Μπορείς να αναγνωρίσεις ένα «δαιδαλικό» γλυπτό από:

- ➔ το τριγωνικό πρόσωπο με τα μαλλιά να πέφτουν στους ώμους σε πλεξούδες
  - ➔ τη στενή μέση
  - ➔ τα χέρια που είναι κολλημένα στο σώμα
  - ➔ τα πόδια που είναι ενωμένα

- ΒΡΕΣ •

• τη διαφορά στην έκφραση του προσώπου και στην απόδοση των μαλλιών ανάμεσα στο άνω
μισό του λίθινου αγάλματος από την Ελεύθερνα και του πήλινου αγάλματος από την Πραισό.
• Ποιό πιστεύεις ότι είναι παλαιότερο και γιατί; _____

• _____

• _____

Το ήξερες ότι...

στην αρχαιότητα με το επίθετο «δαίδαλα» εννοούσαν κυρίως τα ξύλινα αγάλματα των προϊστορικών χρόνων!

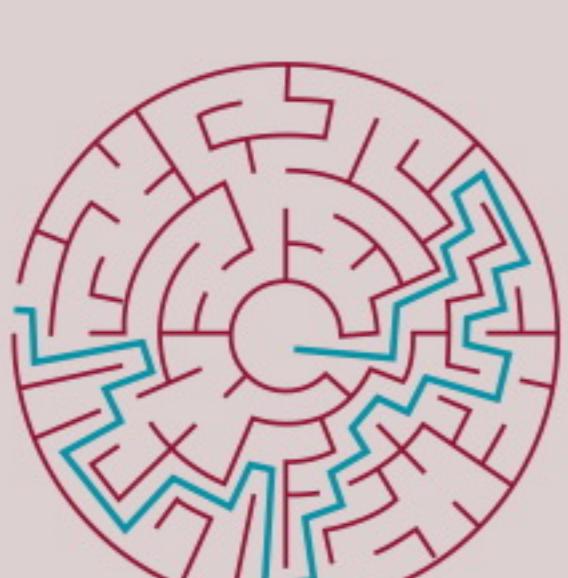
Αντί επιλόγου...

Στην προϊστορική εποχή, όπου ο μύθος συναντά την πραγματικότητα, αναπτύχθηκε στην Κρήτη μια σύνθετη και κοσμοπολίτικη κοινωνία με υψηλό βιωτικό επίπεδο που προώθησε την ανάπτυξη του εμπορίου, των τεχνών και

της τεχνολογίας. Ο Δαιδαλος, άλλοτε ως μυθικό πρόσωπο και άλλοτε ως πραγματικό, συνέβαλε στη δημιουργία μιας αναγνωρίσιμης κρητικής ταυτότητας με τις καινοτομίες, την ευρηματικότητα και την ευφυή σκέψη του.

ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ!

- ΚΡΥΤΟΛΕΞΟ: Δαιδαλος, Αργυριός, Τρυνάντι, Ιστίο, Μινωιταύπος, Λούζουπο, Λέβεκος
- ΖΤΑΖΗ 13: το αιγαίνω αγάληθα αντό την Ελεύθερα είναι μάχαιρα περιπολεπο γιατί ακόμα δεν αντομνωνώνται ότι αυτό το λέξιο «μάχαιρα», σαν κάτιον καθορίζει α.
- ΖΤΑΖΗ 11: χαρκός, αρπαγός, αράτης
- ΖΤΑΖΗ 9: η ανωτήρα οειδή είναι 3, 4, 1, 2
- ΖΤΑΖΗ 8: Ο αρπαγάς νου του εργων το «θίτρο», είναι κουφάρι δυνάρων, το ονομά ο Θηνόεας. Καταφέρετε να βγάλετε να το λέγετε; Η περιπέτεια της Βοηθεία της Σούφεια της Ελλάδας.
- ΖΤΑΖΗ 6: αρτεπί, τριγαίνα, ανησείο Χ / Β
- ΖΤΑΖΗ 4: σινιός μέλεκους, σήμινη κονιάρι, υπιόνι / χαρκός
- ΖΤΑΖΗ 3: γι
- ΖΤΑΖΗ 2: Αργυριός, υπιόνι, μέλεκυς, διαργήτης, ψηλά την στάθησης / γ
- ΖΤΑΖΗ 1: 1,33η. / β

- Ποια από τις καινοτομίες του Δαίδαλου που είδες στην έκθεση σου έκανε περισσότερη εντύπωση και γιατί;

- Βρες τις επτά κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με την έκθεση «Δαίδαλος: στα ίχνη του μυθικού τεχνίτη».

Κ	Τ	Λ	Ε	Β	Μ	Π	Ο	Λ	Υ	Θ	Υ	Ρ	Ο	Α	Υ	Ρ	Π	Ε	Ζ
Ω	Β	Ι	Α	Κ	Ξ	Ε	Ν	Β	Χ	Φ	Δ	Α	Ι	Δ	Α	Λ	Ο	Σ	Η
Γ	Τ	Θ	Π	Β	Ν	Ι	Ρ	Σ	Κ	Ο	Ι	Φ	Ζ	Κ	Θ	Ω	Ρ	Π	Ε
Τ	Ρ	Ε	Α	Χ	Υ	Μ	Η	Σ	Τ	Ω	Β	Υ	Π	Β	Α	Μ	Ι	Φ	Τ
Π	Υ	Λ	Ω	Θ	Υ	Ρ	Β	Ι	Α	Κ	Ξ	Λ	Ε	Ν	Ι	Ρ	Σ	Κ	Ω
Β	Π	Κ	Ξ	Ρ	Ν	Β	Ι	Χ	Υ	Μ	Η	Σ	Λ	Φ	Ι	Σ	Τ	Ι	Ο
Ο	Α	Τ	Ρ	Ε	Α	Χ	Υ	Ν	Χ	Υ	Β	Ρ	Ε	Π	Β	Ν	Ι	Ρ	Α
Π	Ν	Β	Ν	Τ	Ρ	Σ	Κ	Η	Θ	Χ	Ε	Ν	Κ	Ω	Ζ	Υ	Π	Μ	Ε
Ε	Ι	Κ	Ο	Ζ	Φ	Ζ	Κ	Θ	Ρ	Ο	Β	Χ	Υ	Κ	Τ	Λ	Ε	Σ	Μ
Ζ	Β	Μ	Ι	Ν	Ω	Τ	Α	Υ	Ρ	Ο	Σ	Τ	Σ	Η	Σ	Τ	Ω	Β	Φ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ,
ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ISBN 978-618-82331-3-3
978-960-386-423-3